

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,

El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. _____

I _____

Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS FITOSANITARIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1841 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Teikiame patikslintą Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1841 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Pateikiame apibendrintą informaciją apie įstatymo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemonės, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema Nr. 1	Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į priimtus naujus teisės aktus: 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/625 (toliau – Reglamentas (ES) 2016/2031), ir 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr.
--------------------------------------	---

	<p>1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialiosios kontrolės reglamentas), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1756 (toliau – Reglamentas (ES) 2017/625), kuriais nustatomi naujos sąvokos, terminai, procedūros dėl fitosanitarinės oficialios priežiūros ir jos taikymo srities. Įstatymo projekte nustatomi profesionalių veiklos vykdytojų leidimų ženklinti medinę pakavimo medžiagą ir (arba) jai gaminti skirtą medieną, prekių saugojimo ir muitinio tikrinimo vietose sandėliuoti augalus, augalinius produktus ir kitus objektus, karantino punktų ar izoliavimo infrastruktūros objektų veiklai vykdyti, įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją, joje vežti draudžiamus kenkėjus, augalus, augalinius produktus ir kitus objektus, išduoti augalų pasus (toliau – leidimai) išdavimo, galiojimo sustabdymo, pakeitimo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo pagrindai.</p>
<p>II. Siūlomos priemonės Nr. 1</p>	<p>1) Suvienodinti įstatyme ir Europos Sąjungos teisės aktuose vartojamas sąvokas ir fitosanitarinės priežiūros nuostatas;</p> <p>2) Nustatyti privalomuosius fitosanitarinius reikalavimus profesionaliems veiklos vykdytojams ir kitiems asmenims, vykdančioms veiklą, susijusią su augalų, augalinių produktų ir kitų objektų sodinimu, selekcija, gamyba (įskaitant auginimą, dauginimą ir priežiūrą), įvežimu į Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teritoriją, vežimu tranzitu bei vežimu joje, išvežimu iš jos teritorijos, rinkimu (supirkimu), sandėliavimu, pakavimu, išsiuntimu, tiekimu rinkai (įskaitant tiekimą pagal nuotolinės prekybos sutartis), ir perdirbimu, taip pat fitosanitarinės priežiūros ir kitos oficialios veiklos pagrindus vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/2031 ir Reglamento (ES) 2017/625 nuostatomis;</p>

	<p>3) Detaliai ir aiškiai išdėstyti nuostatas, kurios turi tiesioginės įtakos Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) vykdamą fizinių ar juridinių asmenų veiklos fitosanitarinę priežiūrą ir kitą oficialią veiklą;</p> <p>4) Nustatyti Augalininkystės tarnybos išduodamų leidimų, susijusių su fitosanitarine priežiūra ir kita oficialia veikla, išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo pagrindus ir tvarką;</p> <p>5) Nustatyti galimybę Augalininkystės tarnybai pačiai organizuoti kenkėjų židinių naikinimą;</p> <p>6) Nustatyti sankcijų (baudų) taikymo tvarką profesionaliems veiklos vykdytojams, nesilaikantiems būtinų fitosanitarijos priemonių, siekiant sustabdyti identifikuoto kenkėjo plitimą.</p>
<p>III. Priemonių kaštai Nr. 1</p>	<p>Įstatymo projektui įgyvendinti 2026 metams reikėtų papildomų 188 400 Eur biudžeto lėšų. Šis poreikis atsiranda siekiant užtikrinti greitą ir efektyvą fitosanitarinių priemonių įgyvendinimą kritiniais atvejais, kai žemės valdos savininkai ar valdytojai nevykdo Augalininkystės tarnybos nurodymų.</p> <p>Planuojama, kad Augalininkystės tarnybai prireiks įsigyti paslaugas dviem pagrindinėms židinių likvidavimo rūšims:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 101 400 Eur – bulvių, užkrėstų bulvių žiediniu puvinio, naikinimo darbams. Kasmet Lietuvoje aptinkama apie 400–500 tonų tokių bulvių. Siekiant nedelsiant užkirsti kelią užkrato plitimui, įstatymo projekte numatyta suteikti Augalininkystės tarnybai teisę imtis neatidėliotinų fitosanitarijos priemonių. • 87 000 Eur – bakterinės degligės židinių (paveikiančių obelis, kriaušes ir kt.) likvidavimo darbams. Šios lėšos reikalingos apmokėti sunaikinimo paslaugoms, kai savininkai ar valdytojai nevykdo teisėtų Augalininkystės tarnybos įpareigojimų. <p>Siekiant nedelsiant užkirsti kelią užkrato plitimui, įstatymo projekte numatoma suteikti teisę Augalininkystės tarnybai imtis neatidėliotinų fitosanitarijos priemonių – šiuo atveju, kenkėjų židinių sunaikinimo darbų. Todėl, iki susigražinant lėšas iš ūkio subjekto, šie darbai būtų finansuojami iš įstaigai skirtų biudžeto asignavimų.</p>

	<p>Klausimas dėl lėšų skyrimo galėtų būti svarstomas nustatyta tvarka rengiant 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 18 straipsnio 6 dalies nuostatomis.</p> <p>Šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo nuostatos yra pasenusios, todėl būtina jį išdėstyti nauja redakcija. Šiuo metu fitosanitarijos darbai ir procesai iš esmės vykdomi vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/2031 ir Reglamento (ES) 2017/625 nuostatomis.</p>
IV. Nauda visuomenei Nr. 1	<p>Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių visuomenei nenumatoma. Įstatymo projekto priėmimas turės teigiamą poveikį verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Siūlomos teisinės priemonės, numatytos įstatymo projekte, nustatys aiškesnį ir vienodą teisinį reguliavimą fiziniams arba juridiniams asmenims dėl privalomųjų fitosanitarinių reikalavimų.</p>
V. Sprendžiama problema Nr. 2	<p>Įstatymo projektu siekiama pakeisti Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro reglamentavimą, kad jis atitiktų naujos redakcijos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatas, bei įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. sausio 29 d. pasitarimo protokolą Nr. 3, kuriame pavedama ministerijoms parengti ministrams pavestose valdymo srityse veikiančių informacinių sistemų veiklą reguliuojančių įstatymų, kuriuose nustatyta, kad informacines sistemas steigia, reorganizuoja, likviduoja ar jų nuostatus tvirtina Vyriausybė, pakeitimo projektus, kad šie įstatymai atitiktų Europos Sąjungos teisės aktų, valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo ir kitų valstybės informacinių išteklių veiklą ir duomenų pakartotinį naudojimą reguliuojančių įstatymų reikalavimus, suderinti minėtus projektus su suinteresuotomis institucijomis ir pateikti juos svarstyti Vyriausybei sujungtus į įstatymų projektų paketus ne vėliau kaip iki 2025 m. balandžio 1 d.</p>
VI. Siūlomos priemonės Nr. 2	<p>Įstatymo projekto tikslas – sudaryti teisinį pagrindą pertvarkyti Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro veiklą pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nustatytus reikalavimus.</p> <p>Konkretūs įstatymo projekto siūlomi teisinio reguliavimo pakeitimai nurodyti aiškinamajame rašte.</p>

VII. Priemonių kaštai Nr. 2	Siūlomoms įstatymo nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.
VIII. Nauda visuomenei Nr. 2	Įstatymo projektu nesiūlomas naujas teisinis reguliavimas; numatoma, kad pertvarkius registrą į informacinę sistemą, bus teikiamos tokios pat paslaugos jų vartotojams.

Įstatymo projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. XVP-46 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatomis.

Įstatymo projektas įgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas: Reglamento (ES) 2016/2031, Reglamento (ES) 2017/625, Komisijos direktyvos 92/90EEB.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymo projektas buvo skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje (toliau – TAIS) 2022 m. gegužės 20 d. (Nr. 22-8014) ir 2024 m. kovo 29 d. (Nr. 24-5330) ir 2024 m. gruodžio 27 d. (Nr. 24-20922). Gautos pastabos iš Teisingumo ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, Aplinkos ministerijos, Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos.

Įstatymo projektas patikslintas ir suderintas darbo tvarka pagal pateiktas pastabas ir š. m. balandžio 11 d. tarpinstituciniame pasitarime Teisingumo ministerijos ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išsakytas pastabas. Įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Finansų ministerija ir Valstybine augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Dėl Aplinkos ministerijos pastabų, š. m. balandžio 14 d. surengus tarpinstitucinį pasitarimą, parengta derinimo pažyma. Papildomai Įstatymo projektas buvo pateiktas derinti darbo tvarka Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, suderinta darbo tvarka.

Patikslintas Įstatymo projektas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pateiktas pastabas buvo suderintas darbo tvarka su Vyriausybės kanceliarijos informacinių technologijų valdysenos, ekonomikos politikos ir teisės grupėmis. Papildomai š. m. birželio 17 d. surengtas nuotolinis susitikimas, kurio metu pristatytos patikslintos Įstatymo projekto nuostatos.

Įstatymo projektą rengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriaus (vedėja R. Voverytė-Šimkienė, tel. 239 1468) vyr. specialistas T.

Vaištaras, tel. 239 1157.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projektas, 51 lapas.
2. Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 15 lapų.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui, 1 lapas.
4. 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 ir Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 129 lapai.
5. 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 ir Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 32 lapai.
6. Komisijos direktyvos 92/90/EEB ir Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 14 lapų.
7. Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo Nr. VIII-1481 pakeitimo įstatymo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
8. Derinimo pažyma, 6 lapai.

Ministras

Ignas Hofmanas

Tomas Vaištaras, tel. 239 1157, el. p. Tomas.Vaistaras@zum.lt